

VRIJWILLIGERSWERK

Doelgroepafbakening

Tot de doelgroep behoren cliënten met een uitkering in het kader van de WWB/IOAW/IOAZ, de WIJ als leerwerktraject, en de Algemene Nabestaandenwet (Anw). Daarnaast vallen Nugger's en Nieuwkomers tevens onder de doelgroep.

Wat is vrijwilligerswerk?

Vrijwilligerswerk heeft een aantal essentiële kenmerken, het is werk dat:

- onbetaald is en in sommige gevallen onverplicht;
- *in georganiseerd verband plaatsvindt*;
- ten behoeve van anderen of de samenleving wordt verricht;
- In tegenstelling tot de definitie, een verplicht karakter kan hebben door verbonden te zijn aan de WWB/IOAW/IOAZ uitkering of een inkomensvoorziening in het kader van de WIJ

Onverplicht geeft aan dat mensen uit eigen vrije wil vrijwilligerswerk doen: zij kiezen hier zelf voor. Onverplicht wil echter niet zeggen dat een vrijwilliger geen verplichtingen is aangegaan. Na de (vrijwillige) aanmelding moeten organisaties immers wel op vrijwilligers kunnen rekenen. Onbetaald houdt in dat er tegenover vrijwilligerswerk geen loon staat.

Georganiseerd verband wordt genoemd om vrijwilligerswerk te onderscheiden van z.g. informele activiteiten zoals b.v. hulp aan burens of zorg voor een ziek familielid (mantelzorg).

Ten behoeve van anderen of de samenleving geeft de bestemming aan: b.v. de eigen tuin opknappen is geen vrijwilligerswerk.

In een aantal gevallen kan vrijwilligerswerk ingezet worden als onderdeel van het re-integratietraject behorend bij de WWB uitkering. Het vrijwillige karakter vervalt dan en moet gezien worden als opstap naar regulier werk, als sociaal activeringsdoel of eindstation waarbij het maatschappelijk nuttig zijn voor de samenleving voorop staat.

Overigens hoeft vrijwilligerswerk niet altijd langdurig te zijn. Activiteiten gedurende een korte tijd (b.v. een week helpen bij een kinderopvangkamp) of zelfs eenmalig (b.v. kantinebeheer bij een sportevenement of een dag bomenzagen bij landschapsbeheer).

Categorieën vrijwilligerswerk

Bij de uitwerking in mogelijke doelgroepen wordt het criterium "wat zijn de werkzaamheden" in ogenschouw genomen. Een en ander wordt (waar mogelijk) tevens gekoppeld aan het sporenmodel binnen de methodiek Work First. Aldus ontstaat de volgende tweedeling:

Categorie 1: Vrijwilligerswerk met werkzaamheden sociaal nut/sociale activering.

Deze werkzaamheden vallen niet onder de methodiek Work First, maar passen wel binnen het sporenmodel spoor 4 en moeten gezien worden als sociale activering. De activiteiten hebben geen link met re-integratie, richting reguliere arbeid.

Hieronder vallen cliënten zonder arbeidsverplichtingen/ arbeidsperspectief en cliënten die op grond van een medisch advies maximaal een bepaald aantal uren per dag/ week belast zouden kunnen worden met het verrichten van vrijwilligerswerk. Bij deze laatste groep kan vrijwilligerswerk een eindstation zijn. Maar het zou ook kunnen dat op termijn een doorgroei richting re-integratie mogelijk is. Deze werkzaamheden kunnen gezien worden als activering in de breedste zin van het woord, en vallen onder de verplichtingen genoemd in artikel 9 lid 1 onder b..

Categorie 2: Vrijwilligerswerk met link re-integratie/trajectmatige invulling

Hieronder vallen cliënten waarbij vrijwilligerswerk gezien wordt als een opstap (trajectmatig gezien) richting re-integratie. In de loop van een periode zal gekeken worden naar mogelijke urenbreiding c.q. een trajectmatige re-integratie-uitbouw (gelaagdheid binnen het beschikbare re-integratie-instrumentarium). Zie ook de richtlijnen [3.3 werken met behoud van uitkering](#) (onderdeel vrijwilligerswerk) en richtlijn [3.5 scholing](#) (onderdeel sociale activering). Hierbij zijn de verplichtingen genoemd in artikel 9 lid 1 onder a en b van toepassing.

Voorwaarden vrijwilligersplaatsen

Voor het verrichten van de vrijwilligerswerkzaamheden op een goedgekeurde vrijwilligersplaats, met behoud van uitkering, is schriftelijke toestemming noodzakelijk door de college van Burgemeester en wethouders. De goedkeuring voor de vrijwilligerswerkzaamheden wordt verleend voor een periode van 1 jaar, en kan na afloop van het jaar verlengd worden.

Op voorstel van het team werkgelegenheid wordt beoordeeld in hoeverre een aangeboden vrijwilligersplaats kan worden goedgekeurd. Hierbij worden de volgende criteria gehanteerd:

- Het onbetaalde werk mag slechts worden verricht bij een non-profit organisatie in de sectoren zorg, sport en welzijn.
- Er is geen sprake van verdringing van reguliere, betaalde arbeidskrachten c.q. er mag geen sprake zijn van oneigenlijke concurrentie met bestaande organisaties/ instellingen.
- De te verrichten werkzaamheden hebben een additioneel karakter.
- De werkzaamheden vinden plaats onder verantwoording en begeleiding van een persoon die in (loon)dienst is van de instelling/ organisatie.
- Vrijwilligerswerk mag de mogelijkheden om terug te keren naar de reguliere arbeidsmarkt nimmer belemmeren.

Door beide partijen wordt een trajectplan afgesloten (Gemeente en vrijwilliger). Hierin staat vermeld bij wie de werkzaamheden worden verricht, waar de werkzaamheden worden verricht, de arbeidstijden en alle rechten en plichten die jegens elkaar worden aangegaan. De gemeente draagt zorg voor een collectieve WA-verzekering voor alle vrijwilligers.

Na afloop van een vooraf bepaalde periode (of indien nodig tussentijds) wordt het trajectplan opnieuw beoordeeld. Hierbij wordt de mogelijkheid opgehouden om zowel het aantal uren te kunnen uitbreiden als wel verdere trajectondersteuning te bieden in de vorm van scholing dan wel anderszins. Ook kan er besloten worden om het trajectplan voor vrijwilligerswerk te beëindigen indien er mogelijkheden zijn om het additionele werk om te zetten in een betaalde baan.

Onkostenvergoeding vrijwilligerswerk en vrijlating (on-)kostenvergoeding

Onkostenvergoeding

De vergoedingen die voor het vrijwilligerswerk van toepassing zijn liepen voorheen zoveel mogelijk synchroon met de reguliere vrijlatingsbedragen bij inkomsten uit arbeid. (artikel 31 lid 2 sub o WWB).

De onkostenvergoeding zal alleen kunnen worden verstrekt aan personen met een (aanvullende) WWB/IOAW/IOAZ.

Met ingang van deze richtlijn per 1 februari 2010 is de systematiek iets aangepast. Voor elk dagdeel dat er vrijwilligerswerk wordt verricht bestaat er een vaste vergoeding van € 2,50 per dagdeel. 5 dagdelen ad € 2,50 is € 12,50 per week= € 54,17 per maand afgerond naar boven is € 55,00 per maand maximaal aan vrijwilligerswerk te vergoeden, bij een contract van 20 uur per week. Dit geldt alleen voor die personen zonder link re-integratie.

Overgangsregeling

Bij de inwerkingtreding van deze richtlijn is er sprake van een aantal lopende vrijwilligerscontracten. Deze lopen in principe voor een periode van 12 maanden. Aan het einde van deze periode (of zoveel eerder als mogelijk) zal moeten worden beoordeeld of er een verlenging wordt gegeven van de toestemming en/of het vrijwilligerswerk met of zonder link re-integratie wordt verricht.

Alle nieuwe (na 1 januari 2012) afgegeven vrijwilligerscontracten en verlengingen van contracten die niet langer voor een onkostenvergoeding in aanmerking kunnen komen, betreffen de contracten van klanten met een link re-integratie/met arbeidsverplichtingen. Voor de lopende contracten is een overgangsregeling van toepassing waarbij de vergoeding tot aan het einde van de contractperiode ongewijzigd blijft, tenzij er sprake is van verwijtbare afwezigheid en bij beëindiging van het vrijwilligerscontract. De vrijlating van inkomsten zoals die geldt blijft onverkort van kracht.

De vergoeding wordt ook beëindigd bij omzetting van vrijwilligerswerk zonder link re-integratie naar vrijwilligerswerk met link re-integratie.

Vrijlating

Indien er door de inlenende instantie (plek waar de vrijwilliger zijn werkzaamheden verricht) een vergoeding verstrekt, vervalt de onkostenvergoeding die vanuit de gemeente wordt gegeven.

De inkomsten die voor een vrijlating in aanmerking komen zijn op grond van een ministeriële regeling (artikel 31 lid 2 onder k WWB) gemaximaliseerd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vrijwilligerswerk als sociale activering en vrijwilligerswerk met link re-integratie.

In artikel 7 onder h. regeling WWB en WIJ staat opgenomen welke bedragen worden vrijgelaten.

Indien het vrijwilligerswerk betreft zonder link re-integratie is dit ten hoogste € 95,00 per maand met een maximum van € 764,00 per jaar, vrijwilligerswerk met link re-integratie wordt een bedrag van € 150,00 per maand met een maximum van € 1.500,00 per jaar vrijgelaten. Deze vrijlating is niet gemaximaliseerd in tijd en is dus niet gelijk aan de inkomstenvrijlating zoals bedoeld in artikel 31 lid 2 onder o WWB.

Afstemmen

Conform de afstemmingsverordening WWB (artikel 10 2^e lid sub e) bestaat de mogelijkheid vanuit de re-integratiegedachte (sociale activering), om bij het niet of in onvoldoende mate

gebruik maken van een door het college aangeboden voorziening gericht op arbeidsinschakeling, af te stemmen. In principe behoort deze gedraging tot de vierde categorie.

Samenloop (vergoeding) vrijwilligerswerk en betaald werk

Als een cliënt vrijwilligerswerk doet en hiervoor een vergoeding ontvangt, is het in principe mogelijk dat er sprake is van samenloop met (part-time) inkomsten uit arbeid. De vergoeding voor vrijwilligerswerk heeft geen invloed op de verrekeningssystematiek met betrekking tot inkomsten uit arbeid (artikel 31 lid 2 sub k en o WWB).

Bepalingen WWB

Artikel 31 WWB

Trefwoorden

Afstemmen

Link re-integratie

Overgangsregeling

Samenloop

Sociale activering

Vergoedingen

Verrekeningssystematiek

Vrijwilligerswerk